

Марина Анатоліївна Бойченко
Марина В'ячеславівна Акалович

Професійна підготовка майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва в Україні та Австрії: порівняльний аспект

УДК 378.1(477:436)

DOI <https://doi.org/10.24195/artstudies.2023-2.4>

Марина Анатоліївна Бойченко
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри педагогіки
Сумський державний педагогічний
університет імені А.С. Макаренка
ORCID: 0000-0002-0543-8832
Researcher ID B-8776-2019
Scopus Author ID 57222965555

Марина В'ячеславівна Акалович
аспірантка
Сумський державний педагогічний
університет імені А.С. Макаренка
ORCID: 0009-0007-3128-3452

У статті здійснено порівняльну характеристику магістерських програм професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва в Україні та Австрії. Окреслено нормативне забезпечення процесу професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва в обох країнах, зокрема щодо галузей знань, у межах яких така підготовка здійснюється, та обсягу кредитів ЄКТС. Показано, що підготовка майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва в університетах Австрії здійснюється в межах галузей «Мистецтво та гуманітарні науки» та «Мистецтвознавство», тоді як в Україні «Музичне мистецтво» та «Середня освіта (Музичне мистецтво)». Виявлено, що освітні програми, пропонувані австрійськими університетами, здебільшого розраховані на 120 кредитів ЄКТС, тоді як аналогічні українські – на 90 кредитів ЄКТС (120 кредитів ЄКТС – для освітньо-наукових програм). Порівняльно-зіставний аналіз пропозиції освітніх програм другого (магістерського) рівня вищої освіти дозволив констатувати відсутність спеціалізації в назвах магістерських програм «Музичне мистецтво» у більшій частині освітніх пропозицій українських закладів вищої освіти, тоді як аналогічні австрійські програми визначаються вузькою спеціалізацією. Визначено значні розбіжності і в структурі освітніх компонентів та кількості кредитів, відведених на дисципліни вільного вибору. Доведено, що виявлені розбіжності ускладнюють процеси євроінтеграції та інтернаціоналізації вищої мистецької освіти, пов'язані, передусім, із труднощами в організації академічної мобільності, зокрема, в аспекті перезарахування кредитів, взаємного визнання дипломів, навчання за програмами подвійних дипломів тощо. Окреслено перспективи подальших наукових розвідок, які полягають у визначенні можливостей імплементації позитивного європейського досвіду, зокрема й австрійського, для вдосконалення підготовки майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва в Україні.

Ключові слова: вища мистецька освіта, музичне мистецтво, професійна підготовка майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва, музикант-виконавець, магістерська програма, Україна, Австрія

Постановка проблеми. Модернізація системи вищої мистецької освіти на засадах її інтеграції в європейський освітній простір вимагає перегляду її нормативних, змістово-процесуальних та методичних засад із урахуванням прогресивних здобутків європейського досвіду. У цьому контексті на особливу увагу заслуговує австрійський досвід професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва, як країни, що має давні традиції та багатий позитивний досвід в означеній галузі. Крім того, вивчення та творче запозичення прогресивного зарубіжного досвіду професійної підготовки майбутніх фахівців під час розроблення чи перегляду освітньої програми є обов'язковою вимогою, за якою оцінюється якість освітніх програм експертами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, адже наближення змісту освітніх програм до європейських стандартів розширює можливості інтернаціоналізації вищої мистецької освіти та безпосередньо академічної мобільності її здобувачів.

Огляд літератури. Проблема професійної підготовки фахівців мистецького профілю стала предметом наукового інтересу широкого кола українських та іноземних, зокрема китайських, учених, а саме: М. Бойченко, Ван Бін'бін, Л. Гончаренко,

Н. Гуральник, М. Демидова, А. Козир, Н. Кьон, Лян Жан, Ма Цзе, Г. Ніколаї, О. Новська, О. Олексюк, В. Орлов, О. Отич, Г. Падалка, О. Полатайко, А. Растрігіна, О. Реброва, О. Рудницький, Ю. Смаковський, Цзяо Їн, Цін Шен, Чень Бо, Чжоу Є., Чжоу Лянлян, І. Чистякова, О. Шевченко, П. Шевчук, О. Щербініна, О. Шолокова та ін.

У порівняльно-педагогічному аспекті заслуговують на увагу дослідження, присвячені зарубіжному, у тому числі й австрійському, досвіду професійної підготовки майбутніх музикантів (В. Гаснюк, І. Кривохижа, М. Михаськова та ін.).

Разом із тим, незважаючи на значний науковий доробок українських та іноземних учених, порівняння програм професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва в Україні та Австрії поки що не стало предметом окремого дослідження.

Мета статті – здійснити порівняльну характеристику магістерських програм професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва в Україні та Австрії.

Методологія дослідження. Реалізація мети передбачала використання низки теоретичних методів дослідження: аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення поглядів науковців щодо

різних аспектів порушеної проблеми; структурно-логічний метод – уможливив висвітлення змісту та структури освітньо-професійних програм підготовки майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва; порівняльно-зіставний метод – дозволив визначити спільні риси й відмінності у здійсненні професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва в Україні та Австрії.

Результати та їх обговорення. Перш ніж зосередитися безпосередньо на програмах професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва в досліджуваних країнах, вважаємо за доцільне наголосити, що означений процес регламентується в Австрії Законом «Про університет» (Universitätsgesetz) (2002 року зі змінами від 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 років) та Законами «Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2014) в Україні.

Відповідно до австрійського законодавства, університети мають право пропонувати освітні програми, що завершуються отриманням диплому, освітні програми для здобуття ступеня бакалавра, магістра та доктора філософії, комбіновані магістерські та докторські програми, а також програми для отримання додаткової спеціалізації (Erweiterungsstudien). Перелік галузей знань включає: 1. Мистецтво та гуманітарні науки (Geistes- und kulturwissenschaftliche Studien). 2. Інженерні науки (Ingenieurwissenschaftliche Studien). 3. Мистецтвознавство (Künstlerische Studien). 4. Ветеринарні науки (Veterinärmedizinische Studien). 5. Природничі науки (Naturwissenschaftliche Studien). 6. Правознавство (Rechtswissenschaftliche Studien). 7. Суспільні та економічні науки (Sozial- und wirtschaftswissenschaftliche Studien). 8. Теологічні науки (Theologische Studien). 9. Медичні науки (Medizinische Studien). 10. Педагогічні науки (Lehramtsstudien). 11. Міждисциплінарні дослідження (Interdisziplinäre Studien) (Universitätsgesetz, 2002, с. 93).

Відповідно, в Україні, підготовка майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва здійснюється в межах галузі 02 Мистецтво, спеціальності 025 Музичне мистецтво та галузі 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Навчальне навантаження за освітніми програмами бакалаврського рівня становить 180 кредитів ЄКТС, тоді як за освітніми програмами магістерського рівня – 120 кредитів ЄКТС. У виняткових випадках навчальне навантаження за освітніми програмами бакалаврського рівня може становити 240 кредитів ЄКТС, якщо це «життєво важливо для гарантії працевлаштування та якщо тривалість навчання порівнянна з тривалістю в інших країнах» (Universitätsgesetz, 2002, с. 93). Навчальне навантаження за освітніми програмами магістерського

рівня може складати 60 кредитів ЄКТС у випадку, якщо обсяг відповідної програми бакалаврського рівня становив 240 кредитів ЄКТС.

Відповідно, статтею 5 Закону України «Про вищу освіту» встановлюється обсяг освітньої програми бакалаврського рівня 180-240 кредитів ЄКТС, тоді як магістерського рівня – 90-120 кредитів ЄКТС, де 120 кредитів ЄКТС – це обсяг освітньо-наукової програми (Закон України «Про вищу освіту», 2014).

Підготовка майбутніх магістрів у галузі музичного мистецтва в Австрії здійснюється в низці державних (Віденський університет музики та виконавського мистецтва, Університет Моцартеум, Зальцбург, Університет музики та виконавського мистецтва Граца, Університет мистецтва та дизайну Лінца, Академія красних мистецтв Відня тощо) та приватних (Університет JAM MUSIC LAB, Університет Антона Брукнера тощо) закладів вищої мистецької освіти.

В Україні означена підготовка здійснюється у 34 закладах вищої освіти державної, комунальної і приватної форм власності (університетах та академіях), при цьому, на відміну від Австрії, така підготовка здійснюється не лише у спеціалізованих мистецьких закладах, а й у педагогічних та класичних.

Аналіз освітньої пропозиції, представленої на сайті Єдиної державної електронної бази з питань освіти (<https://info.edbo.gov.ua/>) дозволив сформулювати уявлення про наявну пропозицію освітніх програм за даною спеціальністю, а саме:

- Музичне мистецтво – 150
- Сольний спів – 7
- Музикознавство – 3
- Музичне мистецтво. Виконавсько-педагогічна майстерність – 5
- Звукорежисура – 3
- Диригування: хорове диригування – 1
- Диригування: оперно-симфонічне диригування – 2
- Фортепіано – 4
- Оркестрові струнні інструменти: скрипка – 2
- Народні інструменти: бандура – 1
- Академічний спів: оперний спів – 2
- Оркестрові духові та ударні інструменти: гобой, кларнет, саксофон, фагот, флейта, валторна, тромбон, труба, туба, ударні інструменти – 12
- Народні інструменти: баян, акордеон – 2
- Академічний спів: камерний спів – 2
- Народні інструменти: балалайка, гітара, домра, цимбали – 4
- Оркестрові струнні інструменти: альт, віолончель – 2
- Композиція – 1
- Оркестрові струнні інструменти: арфа, контрабас – 2
- Орган – 1

– Музичне мистецтво (Хорове диригування), Музичне мистецтво (Музичний фольклор), Музичне мистецтво (Фортепіано), Музичне мистецтво (Вокальне виконавство), Музичне мистецтво (Інструментальне виконавство) – 5

– Музичне мистецтво (Академічний спів), Музичне мистецтво (Музичний фольклор), Музичне мистецтво (Фортепіано), Музичне мистецтво (Вокальне виконавство), Музичне мистецтво (Інструментальне виконавство) – 1

– Музичне мистецтво. Вокал – 5

– Музичне мистецтво. Інструментальне виконавство – 5

– Музичне мистецтво. Музично-інструментальне виконавство – 5

– Музичне мистецтво. Вокальне виконавство – 7

– Музичне мистецтво. Диригування – 6

– Естрадний спів – 3

– Народні інструменти – 1

– Хорове диригування – 2

– Академічний спів – 2

– Оркестрові духові та ударні інструменти – 2

– Народний спів – 3

– Оркестрові струнні інструменти – 2

– Музичне мистецтво естради – 2.

Отже, можемо констатувати, що серед широкої пропозиції освітніх програм магістерського рівня (257), які пропонуються українськими закладами вищої освіти, близько 60 % становлять освітні програми з назвою «Музичне мистецтво» (150 освітніх пропозицій), що, безперечно, мають свою спеціалізацію, але не дозволяють сформувати в зацікавлених сторін уявлення про таку спеціалізацію і вимагають звернення вже безпосередньо до освітньої програми.

В Австрії, навпаки, назви освітніх програм є достатньо деталізованими, що дозволяє майбутнім здобувачам освіти та іншим стейкхолдерам зробити поінформований вибір.

Так, наприклад, Віденський університет музики та виконавського мистецтва (*Universität für Musik und darstellende Kunst Wien*) пропонує такі освітні програми магістерського рівня:

– Струнні інструменти: арфа та гітара – Музична освіта за такими спеціалізаціями: віола; скрипка; віолончель; контрабас; гітара (класична), арфа;

– Духові та ударні інструменти – Музична освіта за такими спеціалізаціями: труба; горн; труба (класична); тромбон (класичний); ударні (класичні);

– Інструментальне навчання (Виконавство): духові та ударні інструменти, спеціалізація – звукозапис;

– Інструментальне навчання (Виконавство): клавішні інструменти за такими спеціалізаціями: клавесин; фортепіано; фортепіанний супровід вокалу; фортепіанне виконавство та сучасна музика; орган; орган (імпровізація);

– Клавішні інструменти – Музична освіта за такими спеціалізаціями: клавесин; орган; фортепіано (класичне);

– Вокал та музичний театр за такими спеціалізаціями: лід (німецька пісня), ораторія та концертне виконавство; сценічне виконавство (опера та музична драма); вокальне виконавство;

– Вокал – Музична освіта, спеціалізація – вокал (класичний);

– Дерев'яні духові інструменти – Музична освіта за такими спеціалізаціями: звукозапис; фагот; флейта; кларнет; гобой; саксофон (класичний);

– Популярна музика – Музична освіта за такими спеціалізаціями: бас; вокал; гітара; тромбон; саксофон; барабани/ударні інструменти; клавішні інструменти; труба;

– Музична освіта (шкільна) за такими спеціалізаціями: музична освіта; музична освіта (інструменти);

– Музичне та навчання рухів/Ритміка;

– Камерна музика;

– ECMAster (*European Chamber Music Master*) – камерна музика (магістр європейської камерної музики);

– Давня музика, спеціалізація – історична практика виконавства;

– Музична освіта за такими спеціалізаціями: звукозапис, клавесин;

– Інструментальне навчання (Виконавство) за такими спеціалізаціями: звукозапис, клавесин;

– Сучасна музика, спеціалізація – сучасна музика (ансамбль);

– Церковна музика, спеціалізація – католицька і протестантська церковна музика;

– Музична терапія;

– Етномузикознавство (*Universität für Musik und darstellende Kunst Wien. Studienangebot*).

У свою чергу, Університет Моцартеум, Зальцбург пропонує не менш широку пропозицію освітніх програм магістерського рівня як із музичного мистецтва, так і з музично-педагогічної освіти. Зокрема, у галузі музичного мистецтва ЗВО пропонує такі освітні програми: «Барокова віолончель», «Бароковий гобой», «Бароковий спів», «Барокова скрипка/ Барокова віола», «Бас-кларнет», «Бас-труба», «Фагот», «Камерна музика для фортепіанного тріо», «Камерна музика для струнного квартету», «Хорове диригування», «Кларнет», «Композиція», «Корепетиція (*correpetition*) для музичного театру», «Контрабас», «Флейта», «Фортепіано», «Гітара», «Арфа», «Клавесин», «Історична виконавська практика», «Горн», «Міжнародний магістр нової музики (Берн - Дрезден - Зальцбург)», «Лід і ораторія», «Музична теорія», «Гобой», «Опера та музичний театр», «Оркестрове диригування», «Орган», «Ударні інструменти», «Піанофорте», «Фортепіанна камерна музика та лід», «Фортепіанний дует», «Навчання

фортепіано соло», «Звукозапис», «Саксофон», «Підготовка вчителів інструментальної музичної освіти», «Підготовка вчителів музичної освіти», «Поперечна флейта», «Тромбон», «Труба», «Віола», «Віола да Гамба/Віолоне», «Скрипка», «Віолончель», «Вокал», «Диригування духовим оркестром» (*Mozarteum University. Find the right study!*).

Отже, можемо констатувати, що згадані вище австрійські заклади вищої освіти пропонують майбутнім фахівцям у галузі музичного мистецтва набагато ширшу ніж в Україні пропозицію освітніх програм другого (магістерського) рівня вищої освіти, при цьому вже з назви видно, якою є спеціалізація.

Аналіз змісту освітніх програм та навчальних планів австрійських та українських університетів також виявив суттєві відмінності:

1. Освітні програми, запропоновані австрійськими університетами, здебільшого розраховані на 120 кредитів ЄКТС, тоді як аналогічні українські – на 90 кредитів ЄКТС (120 кредитів ЄКТС мають лише освітньо-наукові програми, кількість яких є незначною в даній галузі).

2. Компоненти освітніх програм в австрійських ЗВО структуровані таким чином: обов'язкові компоненти (мистецька практика, теорія) та вибіркові компоненти, тоді як в українських обов'язкові компоненти включають (навчальні дисципліни, прак-

тичну підготовку, кваліфікаційну роботу та підсумкову атестацію).

3. Обсяг кредитів ЄКТС на вивчення вибіркового дисциплін є значно меншим, ніж в українських ЗВО та не регламентується законодавством, тобто належить до автономії закладу освіти, тоді як в Україні має становити не менше 25% від загального обсягу ОП. Наприклад, у межах ОП «Фортепіанне виконавство» (Віденський університет музики та виконавського мистецтва) із 120 кредитів ЄКТС на вибіркові дисципліни виділено 6 кредитів (*Study Plan Overview: Curriculum version valid since 1.10.2018 «Master of Arts in Piano Performance»*, 2021, с. 2).

Для порівняння в таблиці 1 наведено перелік освітніх компонентів згаданої вище ОП «Фортепіанне виконавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти, яку пропонує Віденський університет музики та виконавського мистецтва, а в таблиці 2 перелік освітніх компонентів ОП «Музичне мистецтво», запропонованих українськими ЗВО (Сумським державним педагогічним університетом імені А.С.Макаренка та Житомирським державним університетом імені Івана Франка).

Як видно з поданих вище таблиць, зміст освітніх компонентів австрійських та українських освітніх програм у галузі музичного мистецтва має суттєві відмінності. Насамперед, це стосується наявності широкого кола дисциплін циклу загальної підготовки в українських ЗВО, тоді як в австрійських університетах уся увага сконцентрована на дисциплінах циклу професійної підготовки. Також варто наголосити на незначній кількості кредитів ЄКТС, які відводяться на вивчення фахової дисципліни в українських ЗВО, або навіть відсутність чітко визначеної фахової дисципліни і спрямованість на підготовку «універсального» фахівця, тоді як відведена кількість кредитів (як правило, 3-6) все одно не дозволить досягти такої мети. Позитивним вбачаємо австрійський досвід обмеження вибіркового дисциплін на освітніх програмах галузі «Музичне мистецтво», оскільки їх вибір із широкого переліку дисциплін, які пропонує заклад вищої освіти, безперечно, сприяє розширенню світогляду здобувачів освіти, однак може не сприяти досягненню головної мети – вдосконаленню виконавської майстерності.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Таким чином, здійснена порівняльна характеристика магістерських програм професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва в Україні та Австрії дозволила визначити певні розбіжності у професійній підготовці означених фахівців, що ускладнює процеси євроінтеграції та інтернаціоналізації вищої мистецької освіти, пов'язані, передусім, із труднощами в організації академічної мобільності, зокрема, в аспекті перезарахування кредитів, взаємного визнання дипломів, навчання за програмами подвійних дипломів тощо.

Таблиця 1
Перелік освітніх компонентів ОП «Фортепіанне виконавство» (Віденський університет музики та виконавського мистецтва)

Освітні компоненти	Кількість кредитів ЄКТС
Обов'язкові ОК	
<i>Мистецька практика</i>	
Фортепіано (основна дисципліна)	76
Виконавський практикум	4
Практика гри на інструментах і мистецька практика в сучасній музиці	8
<i>Теорія</i>	
Аналіз творів для фортепіанної літератури	3
Контекстуалізація, репертуарні дослідження та історія інтерпретації – фортепіано	1
Дослідження закладів культури або, альтернативно, музичний менеджмент	2
Галузь спеціалізації	8
Магістерський семінар/Магістерський практикум	2
Магістерська робота	10
Вибіркові дисципліни	6
Разом	120

Систематизовано авторами на основі (*Study Plan Overview: Curriculum version valid since 1.10.2018 «Master of Arts in Piano Performance»*, 2021, с. 2).

Таблиця 2

Перелік освітніх компонентів ОП «Музичне мистецтво», запропонованих українськими ЗВО

Освітні компоненти	Кількість кредитів ЄКТС	Освітні компоненти	Кількість кредитів ЄКТС
Обов'язкові ОК			
Філософія мистецтва	3	Філософія науки	3
Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	Основи професійної комунікації іноземною мовою	4
		Педагогіка вищої школи	4
		Психологія вищої школи	3
Цифрові технології в галузі	3		
Методологія наукових досліджень	3		
Сценічно-виконавська майстерність	3		
Методика викладання музичного мистецтва у ЗВО	7	Історія та теорія музичного мистецтва з методиками викладання	4
		Методика викладання фахових музичних дисциплін	4
		Менеджмент культури і мистецтв	3
		Диригування	6
		Вокально-виконавська інтерпретація музичних творів	5,5
		Хорове виконавство і практика роботи з хором	6
		Інструментальна-виконавська інтерпретація музичних творів	6
		Концертмейстерський клас	3
		Курсова робота з мистецьких дисциплін	1
Фах	13		
Ансамблеве виконавство	8		
Вибіркові ОК	23	Вибіркові ОК	22,5
Практична підготовка		Практики	
Виробнича практика за фахом	12	Навчальна та науково-дослідна практика на кафедрах університету	4,5
		Виробнича практика в закладах мистецької освіти	4,5
		Виконання кваліфікаційної роботи	3
Підсумкова атестація		Атестація	
Підготовка та захист кваліфікаційного проєкту	10	Кваліфікаційна робота	1,5
Підсумкова атестація	2	Атестаційний екзамен з методик викладання музичних дисциплін	1,5
Разом	90	Разом	90

Систематизовано авторами на основі (Освітньо-професійна програма «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, 2020; Освітньо-професійна програма «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, 2022).

Зважаючи на актуальність даної проблематики, вважаємо за доцільне спрямувати подальші наукові розвідки на визначення можливостей імплементації позитивного європейського досвіду, зокрема й австрійського, для вдосконалення підготовки майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва в Україні.

ЛІТЕРАТУРА

Закон України «Про вищу освіту» (2014). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

Закон України «Про освіту» (2014). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.

Освітньо-професійна програма «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти (2022). Житомир. URL: <https://eportfolio.zu.edu.ua/media/StudyProgram/454/omavgsy.pdf>.

Освітньо-професійна програма «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти (2020). Суми. URL: https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/proekt_opp_025_muz_mist_mag_2020_623f7.pdf.

Mozarteum University. Find the right study! URL: <https://www.moz.ac.at/en/study/study-finder>.

Study Plan Overview: Curriculum version valid since 1.10.2018 «Master of Arts in Piano Performance» (2021). URL: <https://www.mdw.ac.at/studienplaene/?stNR=33331&stArt=infoite>.

Universitätsgesetz (2002). URL: https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/Erv/ERV_2002_1_120/ERV_2002_1_120.pdf.

Universität für Musik und darstellende Kunst Wien. Studienangebot. URL: <https://www.mdw.ac.at/1229/>.

Professional training of future specialists in the field of musical art in Ukraine and Austria: a comparative aspect

Maryna Anatoliivna Boichenko
DSc in Education, Professor,
Head of Pedagogy Department
Sumy State Pedagogical University
named after A.S. Makarenko
ORCID: 0000-0002-0543-8832
Researcher ID B-8776-2019
Scopus Author ID 57222965555

Maryna Viacheslavivna Akalovych
Graduate Student
Sumy State Pedagogical University
named after A.S. Makarenko
ORCID: 0009-0007-3128-3452

The article compares the master's programs of future musical art specialists' professional training in Ukraine and Austria. The regulatory support for the process of future musical art specialists' professional training in both countries is outlined, in particular with regard to the fields of knowledge within which such training is carried out and the amount of ECTS credits. It is shown that future musical art specialists' professional training in Austrian universities is carried out within the fields of "Arts and humanities" and "Art studies", while in Ukraine it is "Musical art" and "Secondary education (Musical art)". It is found that educational programs offered by Austrian universities are mostly designed for 120 ECTS credits, while similar Ukrainian ones are for 90 ECTS credits (120 ECTS credits are for educational-scientific programs). Comparative analysis of the offer of educational programs of the second (master's) level of higher education made it possible to ascertain the absence of specialization in the titles of the master's programs "Musical art" in most of the educational offers of Ukrainian higher education institutions, while similar Austrian programs are defined by a narrow specialization. Significant discrepancies were identified in the structure of the educational components and the number of credits assigned to subjects of free choice. It has been proved that the identified discrepancies complicate the processes of European integration and internationalization of higher art education, connected, first of all, with difficulties in organizing academic mobility, in particular, in the aspect of re-enrollment of credits, mutual recognition of diplomas, studies under double diploma programs, etc. The prospects for further scientific research are outlined, which consist in determining the possibilities of implementing positive European experience, in particular Austrian experience, to improve the training of future specialists in the field of musical art in Ukraine.

Key words: higher art education, musical art, future musical art specialists' professional training, musician-performer, master's program, Ukraine, Austria.